

Euro-SDMX δομή μεταδεδομένων (ESMS)

Χώρα: Ελλάδα

Όνομασία: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

ΕΛΣΤΑΤ μεταδεδομένα	
<u>Περιεχόμενα</u>	
1.	Επικοινωνία
2.	Ενημέρωση μεταδεδομένων
3.	Στατιστική παρουσίαση
4.	Μονάδα μέτρησης
5.	Περίοδος αναφοράς
6.	Θεσμική εντολή
7.	Εμπιστευτικότητα
8.	Πολιτική ανακοινώσεων
9.	Συχνότητα διάχυσης
10.	Μορφή διάχυσης
11.	Προσβασιμότητα τεκμηρίωσης
12.	Διαχείριση ποιότητας
13.	Χρησιμότητα
14.	Ακρίβεια και αξιοπιστία
15.	Επικαιρότητα και χρονική ακρίβεια
16.	Συγκρισιμότητα
17.	Συνοχή
18.	Κόστος και επιβάρυνση
19.	Αναθεώρηση δεδομένων
20.	Στατιστική επεξεργασία
21.	Σχόλια

1. Επικοινωνία		<u>Περιεχόμενα</u>
1.1	Υπηρεσία	Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)
1.2	Μονάδα Υπηρεσίας	Διεύθυνση Οικονομικών και Βραχυχρόνιων Δεικτών (Γ7) Τμήμα Λιανικών Τιμών και Τιμαρίθμων (Γ70)
1.3	Όνομα υπευθύνου	α. Μιχαήλ Γλένης β. Αργυρώ Κουρτάκη
1.4	Αρμοδιότητα υπευθύνου	α. Προϊστάμενος του Τμήματος Λιανικών Τιμών και Τιμαρίθμων β. Υπάλληλος του Τμήματος Λιανικών Τιμών και Τιμαρίθμων
1.5	Ταχυδρομική διεύθυνση	Πειραιώς 46 & Επονιτών, 18510 Πειραιάς
1.6	Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	cpi@statistics.gr , glenism@statistics.gr
1.7	Αριθμός τηλεφώνου	(+0030) 213135 2128 , (+0030) 213135 2722

1.8 Αριθμός fax	(+0030) 213135 2724
2. Ενημέρωση μεταδεδομένων Περιεχόμενα	
2.1 Μεταδεδομένα που επικυρώθηκαν τελευταία	24/03/2015
2.2 Μεταδεδομένα που αναρτήθηκαν τελευταία	13/04/2015
2.3 Μεταδεδομένα που ενημερώθηκαν τελευταία	17/02/2015

3. Στατιστική παρουσίαση Περιεχόμενα	
3.1 Σύνομη περιγραφή δεδομένων	
<p>Ο Κανονισμός(ΕΚ) 2494/95 θέσπισε τη νομική βάση για την εφαρμογή εναρμονισμένης μεθοδολογίας υπολογισμού Δεικτών Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) στα Κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).</p> <p>Κατά το πρώτο στάδιο εφαρμογής του ανωτέρω Κανονισμού, τα Κράτη-Μέλη προέβησαν στην κατάρτιση προσωρινών ΔΤΚ (interim indices), οι οποίοι βασίζονταν, σχεδόν εξ' ολοκλήρου, στους υφιστάμενους εθνικούς ΔΤΚ. Οι προσωρινοί ΔΤΚ καταρτίστηκαν για να μειωθούν οι διαφορές στην κάλυψη αγαθών και υπηρεσιών που είχαν παρατηρηθεί μεταξύ των εθνικών ΔΤΚ, και για αυτό δεν συμπεριέλαβαν τις υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης, καθώς και ορισμένες άλλες κατηγορίες δαπάνης για τις οποίες η επεξεργασία γινόταν κατά διαφορετικό τρόπο στους εθνικούς ΔΤΚ των Κρατών-Μελών. Οι εν λόγω προσωρινοί δείκτες υπολογίστηκαν σε επίπεδο μόνο γενικού δείκτη, είχαν ως βάση το έτος 1994=100,0 και δημοσιεύονταν από τα Κράτη-Μέλη και τη Eurostat καθ' όλη τη διάρκεια του 1996 (με αναδρομικά στοιχεία από το έτος 1994).</p> <p>Οι ΕνΔΤΚ σύμφωνα με το δεύτερο στάδιο εφαρμογής του ανωτέρω Κανονισμού, αντικατέστησαν τους προσωρινούς ΔΤΚ και καταρτίζονται από τα Κράτη-Μέλη μέχρι σήμερα. Οι ΕνΔΤΚ άρχισαν να δημοσιεύονται από τις 7 Μαρτίου 1997 (με αναδρομικά στοιχεία από τον Ιανουάριο του 1995) και είχαν ως βάση το έτος 1996=100,0, μέχρι και το Δεκέμβριο του 2005. Από τον Ιανουάριο 2006 και εξής, οι Εναρμονισμένοι Δείκτες Τιμών Καταναλωτή υπολογίζονται με βάση το έτος 2005=100,0. Η αλλαγή του έτους βάσης, από 1996=100,0 σε 2005=100,0, έγινε σε εφαρμογή του Κοινοτικού Κανονισμού (ΕΚ), αριθ. 1708/2005, σύμφωνα με τον οποίο καθιερώνεται κοινή περίοδος αναφοράς, 2005=100,0, στους ΕνΔΤΚ όλων των Κρατών-Μελών της ΕΕ.</p> <p>Οι ΕνΔΤΚ δίνουν συγκρίσιμες μετρήσεις για τον πληθωρισμό μεταξύ των Κρατών-Μελών της ΕΕ. Είναι οικονομικοί δείκτες, οι οποίοι μετρούν τις μεταβολές των τιμών των αγαθών και υπηρεσιών που προορίζονται για κατανάλωση από τα νοικοκυριά. Για το λόγο αυτό διενεργείται τιμοληψία σε 27 πόλεις της χώρας, σε δείγμα επιχειρήσεων για 800 περίπου είδη αγαθών-υπηρεσιών τα οποία υπάγονται σε 12 βασικές ομάδες. Βάση για την κατάρτιση του ΕνΔΤΚ αποτελούν στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών, η Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ), η οποία διενεργείται από την ΕΛΣΤΑΤ, και αποσκοπεί στην συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τις καταναλωτικές συνήθειες του συνόλου των νοικοκυριών της χώρας και στην επιλογή των ανωτέρω αγαθών και υπηρεσιών αλλά και στοιχεία διοικητικών πηγών.</p> <p>Δεν πραγματοποιείται γεωγραφικός διαχωρισμός για τα δεδομένα.</p> <p>Τα δεδομένα είναι μηνιαία και παρουσιάζονται με τη μορφή δεικτών και ποσοστιαίων μεταβολών των δεικτών. Σε μηνιαία βάση, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή υπολογίζεται και ανακοινώνεται, ως εξής:</p> <p>-μηνιαίες μεταβολές, -ετήσιες μεταβολές.</p>	
3.2 Χρησιμοποιούμενο σύστημα ταξινόμησης	
<p>Η ταξινόμηση των ειδών (αγαθών και υπηρεσιών) που περιλαμβάνονται στον ΕνΔΤΚ βασίζεται στη διεθνή ταξινόμηση COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose) και ιδιαίτερα, όπως αυτή έχει προσαρμοσθεί για τις ανάγκες των ΕνΔΤΚ των Κρατών-Μελών της ΕΕ, δημιουργώντας την ταξινόμηση COICOP5/HICP.</p> <p>Η δομή της ταξινόμησης COICOP5/HICP έχει 5 επίπεδα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επίπεδο 1: Γενικός Δείκτης • Επίπεδο 2: 12 Τμήματα - διψήφιοι κωδικοί 	

- Επίπεδο 3: 47 Ομάδες - τριψήφιοι κωδικοί
- Επίπεδο 4: 117 Τάξεις - τετραψήφιοι κωδικοί
- Επίπεδο 5: 303 Υποκατηγορίες - πενταψήφιοι κωδικοί

Η νέα ταξινόμηση COICOP5/HICP αντιστοιχίζεται πλήρως με την προηγούμενη ακολουθούμενη ταξινόμηση COICOP/HICP rev. Dec. 99 μέχρι τον τετραψήφιο κωδικό.

3.3 Κάλυψη τομέα

Ο ΕνΔΤΚ καλύπτει τις τιμές των αγαθών και υπηρεσιών που προσφέρονται εντός της οικονομικής επικράτειας στον τομέα των νοικοκυριών για την ικανοποίηση των καταναλωτικών αναγκών τους. Ο δείκτης καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών εντός της οικονομικής επικράτειας ανεξάρτητα αν τα νοικοκυριά είναι ιδιωτικά ή συλλογικά και αν είναι μόνιμοι ή μη μόνιμοι κάτοικοι (τουρίστες) της χώρας.

3.4 Έννοιες και ορισμοί

Ο ΕνΔΤΚ είναι ο συγκρίσιμος δείκτης τιμών καταναλωτή που παράγεται σε κάθε Κράτος-Μέλος της ΕΕ. Επιτρέπει τις διεθνείς συγκρίσεις του πληθωρισμού και η εξέλιξη του αποτελεί ένα από τα κριτήρια σύγκλισης – της σταθερότητας των τιμών- όπως απαιτείται από τη Συνθήκη της ΟΝΕ.

3.5 Στατιστικές μονάδες

Ο Εναρμονισμένος ΔΤΚ αναφέρεται στις τελικές νομισματικές καταναλωτικές δαπάνες του τομέα των νοικοκυριών της χώρας.

3.6 Πληθυσμικός αναφοράς

Η πληθυσμιακή κάλυψη των ΕνΔΤΚ καθορίζεται από τον Κανονισμό υπ' αριθ. 1688/98 του Συμβουλίου, ο οποίος ορίζει ότι ο ΕνΔΤΚ κάθε Κράτους-Μέλους πρέπει να καλύπτει όλες τις *τελικές νομισματικές καταναλωτικές δαπάνες* που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια του Κράτους-Μέλους. Συνεπώς, στην πληθυσμιακή κάλυψη του ΕνΔΤΚ κάθε Κράτους-Μέλους συμπεριλαμβάνονται: α) οι δαπάνες όλων των ιδιωτικών νοικοκυριών (ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία διαμένουν – αστική, ημιαστική ή αγροτική – και ανεξάρτητα με τη θέση τους, όσον αφορά στην κατανομή του εισοδήματος), β) οι δαπάνες των μη μόνιμων κατοίκων (τουριστών) στη Χώρα και γ) οι δαπάνες των μελών των συλλογικών νοικοκυριών δηλ. των ατόμων που διαμένουν σε ιδρύματα (οικοτροφεία, οίκοι ευγηρίας, νοσοκομεία, κλπ.).

Αντίθετα, εξαιρούνται της κάλυψης του ΕνΔΤΚ ενός Κράτους-Μέλους οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για επιχειρηματικούς (επαγγελματικούς) σκοπούς, καθώς και οι δαπάνες των μόνιμων κατοίκων του Κράτους-Μέλους που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή.

3.7 Περιοχή αναφοράς (γεωγραφική κάλυψη)

Η συλλογή των τιμών (τιμοληψία) διενεργείται σε 27 πόλεις της Χώρας, των οποίων οι αγορές θεωρούνται ως αντιπροσωπευτικά κέντρα ευρύτερων γεωγραφικών περιοχών. Ο ΕνΔΤΚ αναφέρεται στο σύνολο Χώρας. Το δείγμα των γεωγραφικών περιοχών που καλύπτει ο ΕνΔΤΚ έχει σχεδιαστεί ώστε να καλύπτονται αντιπροσωπευτικά όλες οι Περιφέρειες της Χώρας από πλευράς τιμοληψίας.

Από κάθε Περιφέρεια (NUTS 2) επιλέγονται, ανάλογα με το μέγεθος και τις ιδιαιτερότητες των αγορών τους αλλά και το προκαλούμενο κόστος, 1-2 πόλεις τιμοληψίας, με εξαίρεση την Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, όπου επιλέγονται 3 πόλεις.

Συγκεκριμένα, η συλλογή των τιμών (τιμοληψία) διενεργείται σε 27 πόλεις της Χώρας, των οποίων οι αγορές θεωρούνται ως αντιπροσωπευτικά κέντρα ευρύτερων γεωγραφικών περιοχών. Οι πόλεις αυτές εμφανίζονται, κατά Περιφέρεια, στον παρακάτω πίνακα :

Περιφέρεια (NUTS 2)	Πόλεις τιμοληψίας
1. Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	Καβάλα, Κομοτηνή
2. Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκη, Σέρρες, Έδεσσα
3. Δυτική Μακεδονία	Κοζάνη, Γρεβενά
4. Ήπειρος	Ιωάννινα, Ηγουμενίτσα
5. Θεσσαλία	Λάρισα, Βόλος
6. Ιόνιοι Νήσοι	Κέρκυρα, Λευκάδα
7. Δυτική Ελλάδα	Πάτρα, Μεσολόγγι
8. Στερεά Ελλάδα	Λαμία, Άμφισσα
9. Αττική	Περιφέρεια Πρωτευούσης
10. Πελοπόννησος	Καλαμάτα, Τρίπολη
11. Νήσοι Βορείου Αιγαίου	Μυτιλήνη, Χίος
12. Νήσοι Νοτίου Αιγαίου	Ρόδος, Ερμούπολη
13. Κρήτη	Ηράκλειο, Άγιος Νικόλαος, Χανιά

3.8 Χρονική κάλυψη

Η διάθεση των χρονοσειρών του ΕνΔΤΚ, με βάση το έτος 2005=100,0, γίνεται, μηνιαία, από τον Ιανουάριο του 1995 και εξής.

3.9 Περίοδος βάσης

Περίοδος βάσης για την κατάρτιση του δείκτη είναι ο Δεκέμβριος του προηγούμενου έτους. Το έτος αναφοράς του δείκτη είναι το 2005 (2005=100,0).

4. Μονάδα μέτρησης

[Περιεχόμενα](#)

Δείκτες, ποσοστιαίες μεταβολές (%).

5. Περίοδος αναφοράς

[Περιεχόμενα](#)

Η περίοδος αναφοράς είναι ο μήνας.

6. Θεσμική εντολή

[Περιεχόμενα](#)

6.1 Νομικές πράξεις και άλλες συμφωνίες

Το νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της ΕΛΣΤΑΤ είναι:

- **Νόμος 3832/2010 (ΦΕΚ 38/τ.Α')**: «Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα Σύσταση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής ως Ανεξάρτητης Αρχής», όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 90 παράγραφοι 8 και 9 του Νόμου 3842/2010 (ΦΕΚ 58/τ.Α'): «Αποκατάσταση φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις», από το άρθρο 10 του Νόμου 3899/2010 (ΦΕΚ 212/τ.Α'): «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας», από το Άρθρο 45 του Νόμου 3943/2011 (ΦΕΚ 66/τ.Α'): «Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών», από το άρθρο 22 παράγραφος 1 του Νόμου 3965/2011 (ΦΕΚ 113/τ.Α'): «Αναμόρφωση πλαισίου λειτουργίας Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, σύσταση Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας και άλλες διατάξεις», από το άρθρο πρώτο του Νόμου 4047/2012 (ΦΕΚ 31/τ.Α'): «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015 και του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2011» και της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις

κατεπειγόντων θεμάτων εφαρμογής του ν. 4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015 και των Υπουργείων Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015 και άλλες διατάξεις», από το άρθρο 323 του Νόμου 4072/2012 (ΦΕΚ 86/τ. Α'): «Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος - Νέα εταιρική μορφή - Σήματα - Μεσίτες ακινήτων - Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις» και από το άρθρο 7 παράγραφος 1 της από 18/11/2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 228/τ. Α') «Δημοσιονομικοί κανόνες και άλλες διατάξεις».

- [Κανονισμός \(ΕΚ\) αριθ. 223/2009](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 87/164).
- [Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής \(ΕΛΣΤΑΤ\), έτους 2012](#) ΦΕΚ 2390/τ.Β'/28-8-2012
- [Άρθρο 14 του Νόμου 3470/2006 \(ΦΕΚ 132/τ.Α'\)](#): «Εθνικό Συμβούλιο Εξαγωγών, φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις».
- [Άρθρο 3, παράγραφος 1γ του Νόμου 3448/2006 \(ΦΕΚ 57/τ.Α'\)](#): «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».
- [Κώδικας Ορθής Πρακτικής](#), ο οποίος θεσπίστηκε από την Επιτροπή Στατιστικού Προγράμματος στις 24 Φεβρουαρίου 2005 και εκδόθηκε ως Σύσταση της Επιτροπής (Commission) στις 25 Μαΐου 2005, σχετικά με την ανεξαρτησία, ακεραιότητα και υπευθυνότητα των εθνικών και κοινοτικών στατιστικών Αρχών, μετά την αναθεώρησή του, η οποία υιοθετήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 2011 από την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος.
- [Προεδρικό Διάταγμα 226/2000 \(ΦΕΚ 195/τ.Α'\)](#) «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος».
- [Άρθρα 4, 12, 13, 14, 15 και 16 του Νόμου 2392/1996 \(ΦΕΚ 60/τ.Α'\)](#): «Πρόσβαση της Γ.Γ. ΕΣΥΕ σε διοικητικές πηγές και διοικητικά αρχεία, Επιτροπή Στατιστικού Απορρήτου, ρύθμιση θεμάτων διενέργειας απογραφών και στατιστικών εργασιών, καθώς και θεμάτων της Γ.Γ. ΕΣΥΕ».

Ειδικότερα για την κατάρτιση του ΕνΔΤΚ ακολουθείται ο [Κανονισμός \(ΕΚ\) αρ. 2494/95](#) του Συμβουλίου και οι 20 εκτελεστικοί κανονισμοί που τον διαδέχτηκαν.

6.2 Διεθνείς συμφωνίες για ανταλλαγή δεδομένων

Δεδομένα του ΕνΔΤΚ παρέχονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΥ).

7. Εμπιστευτικότητα

[Περιεχόμενα](#)

7.1 Πολιτική εμπιστευτικότητας

Τα θέματα τήρησης του στατιστικού απορρήτου από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ρυθμίζονται με τα Άρθρα 7, 8 και 9 του Νόμου 3832/2010 όπως ισχύει, με τα Άρθρα 8, 10 και 11(2) του Κανονισμού Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος και με τα Άρθρα 10 και 15 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛΣΤΑΤ.

7.2 Εμπιστευτικότητα στην επεξεργασία δεδομένων

- Η διάδοση των στατιστικών διενεργείται από την ΕΛΣΤΑΤ με την τήρηση των στατιστικών αρχών του Κώδικα Ορθής Πρακτικής των Ευρωπαϊκών Στατιστικών, και ιδίως με την τήρηση της αρχής του στατιστικού απορρήτου.
- Η ΕΛΣΤΑΤ προστατεύει και δε διαδίδει τα στοιχεία, τα οποία έχει στη διάθεσή της ή στα οποία έχει πρόσβαση, που καθιστούν δυνατή την άμεση ή έμμεση αναγνώριση των στατιστικών μονάδων που τα παρείχαν με την αποκάλυψη εξατομικευμένων πληροφοριών, που λαμβάνονται άμεσα για στατιστικούς σκοπούς ή έμμεσα από διοικητικές ή άλλες πηγές. Λαμβάνει όλα τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα ώστε να μην είναι δυνατή η αναγνώριση των μεμονωμένων στατιστικών μονάδων με τα τεχνικά ή άλλα μέσα που εύλογα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τρίτους. Στατιστικά αποτελέσματα, που ενδέχεται να καθιστούν δυνατή την ταυτοποίηση της μονάδας των στατιστικών στοιχείων διαδίδονται από την ΕΛΣΤΑΤ, αποκλειστικά και μόνον εφόσον:

α) τα αποτελέσματα αυτά έχουν τροποποιηθεί, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ), με τέτοιο τρόπο, ώστε η διάδοσή τους

να μη θίγει το στατιστικό απόρρητο ή

β) η μονάδα των στατιστικών στοιχείων συμφώνησε ανεπιφύλακτα για την αποκάλυψη των δεδομένων.

- Τα απόρρητα στοιχεία που διαβιβάζονται από τους φορείς του ΕΛΣΣ στην ΕΛΣΤΑΤ χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς και σε αυτά έχει αποκλειστικό δικαίωμα πρόσβασης μόνο το προσωπικό που απασχολείται για το σκοπό αυτόν και έχει οριστεί με πράξη του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ.
- Η ΕΛΣΤΑΤ μπορεί να χορηγεί σε ερευνητές που διενεργούν στατιστικές αναλύσεις για επιστημονικούς σκοπούς, πρόσβαση σε στοιχεία τα οποία καθιστούν δυνατή την έμμεση ταύτιση των στατιστικών μονάδων. Η πρόσβαση χορηγείται με τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) έχει κατατεθεί σχετική αίτηση από τον ερευνητή, η οποία συνοδεύεται από λεπτομερή ερευνητική πρόταση σύμφωνα με τα ισχύοντα επιστημονικά πρότυπα:

β) η ερευνητική πρόταση αναφέρει με επαρκείς λεπτομέρειες το σύνολο των δεδομένων για το οποίο θα χορηγηθεί πρόσβαση, τις μεθόδους ανάλυσης των δεδομένων και τον απαιτούμενο χρόνο για τη διενέργεια της έρευνας:

γ) έχει συναφθεί, μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του μεμονωμένου ερευνητή, του ιδρύματος στο οποίο εργάζεται, ή του Οργανισμού που εντέλλεται τη διενέργεια της έρευνας, κατά περίπτωση, σύμβαση που καθορίζει τους όρους πρόσβασης, τις υποχρεώσεις των ερευνητών, τα μέτρα για την τήρηση του απορρήτου των στατιστικών δεδομένων και τις κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης αυτών των υποχρεώσεων.

- Ζητήματα που αναφέρονται στην τήρηση του στατιστικού απορρήτου εξετάζονται από την Επιτροπή Στατιστικού Απορρήτου που λειτουργεί στην ΕΛΣΤΑΤ. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής αυτής είναι να εισηγείται στον Πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ:

για το επίπεδο ανάλυσης στο οποίο μπορούν να διατεθούν στατιστικά δεδομένα, έτσι ώστε να μην είναι δυνατή η αναγνώριση της ερευνώμενης μονάδας, είτε άμεσα είτε έμμεσα,

κριτήρια ανωνυμοποίησης για τα μικροδεδομένα που παρέχονται σε χρήστες, για τη χορήγηση, σε ερευνητές, πρόσβασης σε εμπιστευτικά δεδομένα για επιστημονικούς σκοπούς.

- Το προσωπικό της ΕΛΣΤΑΤ, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, καθώς και οι Ιδιώτες Συνεργάτες που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων σε στατιστικές έρευνες διενεργούμενες από την ΕΛΣΤΑΤ, που αποκτούν, με οποιονδήποτε τρόπο, πρόσβαση σε απόρρητα στοιχεία δεσμεύονται από το απόρρητο και έχουν υποχρέωση χρήσης αυτών των στοιχείων αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς της ΕΛΣΤΑΤ. Απαγορεύεται οποιαδήποτε χρήση αυτών των στοιχείων από τα ανωτέρω πρόσωπα και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους.
- Η παραβίαση του απορρήτου των στοιχείων και/ή του στατιστικού απορρήτου από οποιονδήποτε υπάλληλο ή εργαζόμενο στην ΕΛΣΤΑΤ, συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της παράβασης καθήκοντος και μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης.
- Με απόφαση της ΕΛΣΤΑΤ, μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο ύψους από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ σε όποιον παραβιάζει το απόρρητο των στοιχείων ή/και το στατιστικό απόρρητο. Το πρόστιμο επιβάλλεται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου για την παραβίαση και είναι ανάλογο προς τη βαρύτητα και τις συντρέχουσες περιστάσεις. Η υποτροπή συνιστά επιβαρυντική περίπτωση για την επιμέτρηση της διοικητικής κυρώσεως.
- Δήλωση τήρησης στατιστικού απορρήτου.

8. Πολιτική ανακοινώσεων

[Περιεχόμενα](#)

8.1 Ημερολόγιο ανακοινώσεων

Τα στοιχεία του ΕνΔΤΚ ανακοινώνονται κάθε μήνα, με το προβλεπόμενο Δελτίο Τύπου, στις πρώτες 10 ημέρες μετά το τέλος του μήνα αναφοράς (εκτός από το Δείκτη του Ιανουαρίου, του οποίου τα στοιχεία ανακοινώνονται περίπου στις 20 Φεβρουαρίου). Οι ημερομηνίες ανακοίνωσης καθορίζονται από τα τέλη του προηγούμενου έτους και περιλαμβάνονται στο Ημερολόγιο Ανακοινώσεων Δελτίων Τύπου της ΕΛΣΤΑΤ (ελληνικά – αγγλικά).

8.2 Πρόσβαση στο ημερολόγιο ανακοινώσεων

Το ημερολόγιο διανέμεται στον τύπο και είναι διαθέσιμο χωρίς χρέωση σε κάθε ενδιαφερόμενο. Το ημερολόγιο είναι, επίσης, αναρτημένο στην διαδικτυακή πύλη της ΕΛΣΤΑΤ (www.statistics.gr) κάτω από τον τίτλο «Ημερολόγιο Ανακοινώσεων» (ελληνικά – αγγλικά).

8.3 Πρόσβαση χρηστών

Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο της Κοινότητας και τον «Ευρωπαϊκό Κώδικα Ορθής Πρακτικής», η ΕΛΣΤΑΤ ανακοινώνει όλα τα εθνικά στατιστικά στοιχεία στην ιστοσελίδα της, σεβόμενη την επαγγελματική ανεξαρτησία και με έναν αντικειμενικό, επαγγελματικό και διάφανο τρόπο κατά τον οποίο όλοι οι χρήστες αντιμετωπίζονται με ισότητα.

Κατά αυτό τον τρόπο, τα δεδομένα ανακοινώνονται ταυτόχρονα σε όλους τους ενδιαφερόμενους και τους χρήστες με το δελτίο τύπου του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, το οποίο ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα ΕΛΣΤΑΤ (www.statistics.gr), σύμφωνα με το ημερολόγιο ανακοινώσεων. Το δελτίο τύπου είναι επίσης διαθέσιμο με fax ή e-mail.

Δεν υπάρχει κανενός είδους πρόσβαση στα δεδομένα από χρήστες ή από την κυβέρνηση πριν την ανακοίνωσή τους.

9. Συχνότητα διάχυσης

[Περιεχόμενα](#)

Ο ΕνΔΤΚ διαχέεται σε μηνιαία βάση.

10. Μορφή διάχυσης

[Περιεχόμενα](#)

10.1 Δελτία Τύπου

Τα στοιχεία του ΕνΔΤΚ ανακοινώνονται σε μηνιαία βάση, με το προβλεπόμενο Δελτίο Τύπου, στις πρώτες 10 ημέρες μετά το τέλος του μήνα αναφοράς (εκτός από το Δείκτη του Ιανουαρίου, του οποίου τα στοιχεία ανακοινώνονται περίπου στις 20 Φεβρουαρίου). Κάθε μήνα, στις 12.00, ανακοινώνεται ένα δελτίο τύπου που περιλαμβάνει παρουσίαση των πρόσφατα υπολογιζόμενων δεικτών, στα ελληνικά και στα αγγλικά. Το δελτίο τύπου αποστέλλεται χωρίς χρέωση, κυρίως μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στον τύπο και σε άλλους ενδιαφερόμενους χρήστες. Το δελτίο τύπου είναι επίσης διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ:

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0515

10.2 Δημοσιεύματα

Ο ΕνΔΤΚ περιλαμβάνεται στα ακόλουθα δημοσιεύματα:

-Στο «Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο», όπου δημοσιεύονται μηνιαία και ετήσια στοιχεία δεικτών και ποσοστιαίων μεταβολών, σε επίπεδο Γενικού Δείκτη και κύριων ομάδων.

-Στη «Στατιστική Επετηρίδα της Ελλάδος», όπου δημοσιεύονται μηνιαία και ετήσια στοιχεία δεικτών και ποσοστιαίων μεταβολών, σε επίπεδο συνολικού δείκτη.

-Στη «Συνοπτική Στατιστική Επετηρίδα», όπου δημοσιεύονται μηνιαία και ετήσια στοιχεία δεικτών και ποσοστιαίων μεταβολών, σε επίπεδο συνολικού δείκτη.

-Στο «Ελλάς με Αριθμούς», όπου δημοσιεύονται μηνιαίοι δείκτες, σε επίπεδο συνολικού δείκτη.

-Στη «Ελληνική Οικονομία», όπου δημοσιεύονται μηνιαία και ετήσια στοιχεία δεικτών και ποσοστιαίων μεταβολών, σε επίπεδο Γενικού δείκτη.

10.3 Βάση δεδομένων on-line

Δεν υπάρχει .

10.4 Πρόσβαση σε μικροδεδομένα

Δεν επιτρέπεται η διάθεση μικροδεδομένων σε χρήστες.

10.5 Άλλη διάχυση δεδομένων

Υπάρχει δυνατότητα παροχής στοιχείων σε χρήστες, συνήθως μέσω fax ή e-mail, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος. Ο χρήστης πρέπει να υποβάλει το αίτημά του στη Διεύθυνση Οικονομικών και Βραχυχρόνιων Δεικτών – Τμήμα Λιανικών Τιμών και Τιμαρίθμων (Γ70) ή στο Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης (B31), όπου να περιγράψει τα στοιχεία που τον ενδιαφέρουν. Οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις στις οποίες μπορούν να απευθύνονται οι χρήστες είναι:

cpi@statistics.gr, glenism@statistics.gr, data.dissem@statistics.gr, data.supply@statistics.gr και data.source@statistics.gr, <http://dlib.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/>, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0515, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database.

Ο χρήστης μπορεί να υποβάλει το αίτημά του και μέσω της διαδικτυακής πύλης της ΕΛΣΤΑΤ στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<http://www.statistics.gr/pls/apex/f?p=105:1030:1070579459416626::NO::>

11. Προσβασιμότητα τεκμηρίωσης

[Περιεχόμενα](#)

11.1 Τεκμηρίωση επί της μεθοδολογίας

Για την κατάρτιση του ΕνΔΤΚ εφαρμόζεται εναρμονισμένη μεθοδολογία, η οποία αναπτύχθηκε από Ευρωπαίους στατιστικούς, υπό την καθοδήγηση της Eurostat.

Ένα ειδικό μεθοδολογικό δημοσίευμα σε ελληνική και αγγλική απόδοση για την κατάρτιση του ΕνΔΤΚ (2005=100,0) που περιλαμβάνει λεπτομερείς πληροφορίες για τις πηγές και για την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία και τις σχετικές πρακτικές είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ:

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0515/Other/A0515_DKT90_MT_MM_01_2005_00_2099_01_F_GR.pdf

Επίσης υπάρχει ενημερωτικό σημείωμα σχετικά με τις εργασίες επικαιροποίησης του δείκτη:

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0515/Other/A0515_DKT90_MT_MM_01_2015_01_2099_01B_F_GR.pdf

11.2 Τεκμηρίωση επί της ποιότητας

Συνοπτική Έκθεση Ποιότητας είναι διαθέσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0515&r_param=DKT90&y_param=MT&mytabs=0

12. Διαχείριση ποιότητας

[Περιεχόμενα](#)

12.1 Διασφάλιση ποιότητας

Ποιοτικοί έλεγχοι και επικύρωση των δεδομένων γίνονται καθ' όλη τη διαδικασία κατάρτισης του δείκτη, δηλαδή από τη φάση της συλλογής των στοιχείων έως τον τελικό υπολογισμό του δείκτη.

- Ακολουθείται η Πολιτική Ποιότητας και οι Οδηγίες Ποιότητας της ΕΛΣΤΑΤ: <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-codepractice>
- Για κάθε προϊόν, που επιλέγεται να παρακολουθείται, καθορίζονται πλήρως και με μεγάλη ακρίβεια τα χαρακτηριστικά που το προσδιορίζουν (ποικιλία, βάρος, συσκευασία, άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά).
- Εάν ορισμένα είδη ή παραλλαγές προϊόντων παύουν να είναι αντιπροσωπευτικά ή μεταβάλλουν τα χαρακτηριστικά τους, με τα οποία προσδιορίζονται, τότε χρησιμοποιούνται νέα είδη ή παραλλαγές, οι οποίες αντικαθιστούν τις παλαιότερες.
- Οι μέθοδοι προσαρμογής που ακολουθούνται είναι, κυρίως, τρεις: α) η μέθοδος επικάλυψης (overlap), η οποία χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις κοινής περιόδου τιμοληψίας για το παλαιό (προς αντικατάσταση) προϊόν και το νέο προϊόν, β) η μέθοδος της γεφυρωμένης επικάλυψης / bridged overlap (σύνδεση με αύξηση ή μείωση στο δείκτη) και γ) η μέθοδος ποσοτικής προσαρμογής / quantity adjustment (όταν η ποσότητα ενός προϊόντος μεταβάλλεται, αλλά η τιμή του παραμένει σταθερή).
- Χρησιμοποιείται εκπαιδευμένο και έμπειρο προσωπικό που εμπλέκεται σε διαδοχικές φάσεις στη διαδικασία κατάρτισης του δείκτη, όπως στη συλλογή, που περιλαμβάνει και επικοινωνία με τις επιχειρήσεις, στον αρχικό έλεγχο, στην εισαγωγή στοιχείων και στον τελικό έλεγχο, που γίνεται μετά τον υπολογισμό του δείκτη. Το γεγονός αυτό δίνει στο προσωπικό τη δυνατότητα να έχει μια απολύτως σφαιρική και διαχρονική εικόνα των

επιχειρήσεων που έχει υπό την ευθύνη του.

- Τα δεδομένα επικυρώνονται, είτε πριν είτε μετά την εισαγωγή τους, μέσω λογικών ελέγχων. Η επεξεργασία των δεδομένων περιλαμβάνει τη μελέτη τους προκειμένου να εντοπιστούν και τελικά να διορθωθούν πιθανά λάθη. Αφού εντοπιστούν τα λάθη, γίνεται περαιτέρω διερεύνηση σε συνεργασία με την επιχείρηση, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι πράγματι πρόκειται για λάθος ή αν πρόκειται για κάποια ασυνήθιστη τιμή. Παράλληλα, γίνονται έλεγχοι για πληρότητα, ότι τα δεδομένα βρίσκονται μέσα σε συγκεκριμένο εύρος τιμών και ότι οι σχετικές μεταβλητές είναι λογικά συνεπείς.
- Δεδομένου ότι για τον υπολογισμό των δεικτών, χρησιμοποιείται ειδικό λογισμικό, στο οποίο όλοι οι υπολογισμοί γίνονται μέσω αυτοματοποιημένων διαδικασιών «ρουτινών», δεν παρουσιάζονται σφάλματα στα τελικά αποτελέσματα. Παρόλα αυτά πραγματοποιούνται και σε αυτή τη φάση έλεγχοι συνάφειας των αποτελεσμάτων, κυρίως μέσω της μελέτης των ρυθμών μεταβολής των επιμέρους δεικτών και της επίπτωσής τους στο γενικό δείκτη.

12.2 Αξιολόγηση ποιότητας

- Ο ΕνΔΤΚ θεωρείται ιδιαίτερα αξιόπιστος. Πρόκειται για δείκτη που καταρτίζεται από το 1995 στην Ελλάδα, όποτε υπάρχει συσσωρευμένη εμπειρία ετών.
- Επιπλέον, οι έννοιες και οι ορισμοί, καθώς και η μεθοδολογία του Εναρμονισμένου ΔΤΚ ακολουθούν ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα και οδηγίες.
- Χαρακτηριστικό γνώρισμα των ΕνΔΤΚ είναι ότι πρέπει να καταρτίζονται σύμφωνα με μια σειρά τεχνικών μέτρων, όπως αυτά ορίζονται από τους σχετικούς Κανονισμούς. Τα κυριότερα από τα τεχνικά αυτά μέτρα είναι τα ακόλουθα:
 - i) Χρησιμοποίηση ενιαίας ταξινόμησης των ειδών (COICOP/HICP)
 - ii) Επιλογή του τύπου υπολογισμού των ατομικών δεικτών
 - iii) Γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη συνόλου Χώρας
 - iv) Ανανέωση των συντελεστών στάθμισης των ειδών ετησίως
 - v) Κάλυψη των ειδών και κατάρτιση συγκεκριμένων υποδεικτών
 - vi) Ελάχιστες προδιαγραφές για την τιμοληψία και τη δειγματοληψία
 - vii) Προσαρμογές λόγω ποιοτικών διαφορών των ειδών
 - viii) Ενιαία αντιμετώπιση των τιμολογίων των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας
 - ix) Κοινό έτος αναφοράς (2005=100,0) και αναδρομικός υπολογισμός στοιχείων από τον Ιανουάριο 1995 και εξής.

13. Χρησιμότητα

[Περιεχόμενα](#)

13.1 Ανάγκες χρηστών

Ο ΕνΔΤΚ καλύπτει τις ανάγκες των χρηστών για τις διεθνείς συγκρίσεις του πληθωρισμού.

Οι ΕνΔΤΚ αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό του Ευρωπαϊκού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (EICP - European Index of Consumer Prices) και του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή της Νομισματικής Ένωσης (MUICP - Monetary Union Index of Consumer Prices), οι οποίοι παρέχουν τα επίσημα μέτρα πληθωρισμού στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη, αντίστοιχα.

Οι κύριοι εγχώριοι χρήστες του Εναρμονισμένου Δείκτη Καταναλωτή είναι η κυβέρνηση, δημόσιοι φορείς, η Τράπεζα της Ελλάδος, άλλες τράπεζες, επιχειρήσεις, πανεπιστήμια, το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), κλπ., ενώ σε διεθνές επίπεδο, χρησιμοποιείται από την Eurostat, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF), τον Οργανισμό για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (OECD), τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (UN), τη Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας (IEA), το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO), κλπ.

13.2 Ικανοποίηση χρηστών

Οι ανάγκες των χρηστών παρακολουθούνται σε τακτική βάση από το Τμήμα Λιανικών Τιμών και Τιμαρίθμων (Γ70) και το Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης (Β31) της Διεύθυνσης Στατιστικής Πληροφόρησης και Εκτυπώσεων, με σκοπό την ικανοποίησή τους. Γενικά, υπάρχει ομαλή συνεργασία και όσο το δυνατόν πιο άμεση ανταπόκριση στα αιτήματα, με τα σχόλια που λαμβάνονται από τους χρήστες να είναι θετικά.

Ταυτόχρονα, η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί Έρευνα Χρηστών κάθε έξι μήνες, τα αποτελέσματα της οποίας ανακοινώνονται στο «Ενημερωτικό Δελτίο» (δίγλωσσο) που εκδίδει το Τμήμα Βιβλιοθήκης και το Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης, αξιοποιώντας το Δελτίο Χρήστη. Στην έκδοση αυτή παρουσιάζονται εξαμηνιαία στοιχεία του αριθμού των χρηστών, σε συνδυασμό με ορισμένες άλλες μεταβλητές, όπως ο βαθμός κάλυψης των αιτημάτων, το είδος των ζητούμενων στατιστικών στοιχείων, καθώς και ο τρόπος διάδοσης της στατιστικής πληροφορίας. Τα χαρακτηριστικά αυτά δίνονται πινακοποιημένα, σε απόλυτα μεγέθη και ποσοστιαία ανάλυση. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της Έρευνας Χρηστών, είναι διαθέσιμα στον ακόλουθο σύνδεσμο στην διαδικτυακή πύλη της ΕΛΣΤΑΤ:

<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-conferences>

Ταυτόχρονα, η ΕΛΣΤΑΤ στην προσπάθειά της να διερευνήσει τα βασικά χαρακτηριστικά των χρηστών της στατιστικής πληροφορίας και να καταγράψει τις ανάγκες πληροφόρησης, συγκεντρώνει, σε ημερήσια βάση, τα Δελτία Χρήστη, καθώς μ' αυτό τον τρόπο συλλέγονται σημαντικές πληροφορίες για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της ΕΛΣΤΑΤ και προσφέρουν πολύτιμη βοήθεια στη βελτίωση των υπηρεσιών που βρίσκονται στη διάθεση των χρηστών των στατιστικών στοιχείων. Τα στατιστικά στοιχεία που παρουσιάζονται στους πίνακες είναι ετήσια.

Τα αποτελέσματα της Έρευνας Ικανοποίησης Χρηστών παρουσιάζονται στον ακόλουθο σύνδεσμο στην διαδικτυακή πύλη της ΕΛΣΤΑΤ:

<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/ELSTATUserSatisfactionSurvey12.pdf>

Τέλος, η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί από το 2010, σε ετήσια βάση, Συνέδριο Χρηστών. Τα Συνέδρια Χρηστών βοηθούν σημαντικά την ΕΛΣΤΑΤ να εξαγάγει χρήσιμα συμπεράσματα για τους τομείς στους οποίους το στατιστικό προϊόν και οι υπηρεσίες της μπορούν να βελτιωθούν, ώστε να ανταποκρίνονται περισσότερο στις εξελισσόμενες ανάγκες των χρηστών. Τα συμπεράσματα αυτά ενσωματώνονται στα ετήσια και μεσοπρόθεσμα στατιστικά προγράμματα της ΕΛΣΤΑΤ.

13.3 Πληρότητα

Η κατάρτιση του ΕνΔΤΚ και τα παρεχόμενα στοιχεία είναι σε πλήρη συμφωνία με τους σχετικούς Κανονισμούς και τις Οδηγίες της ΕΕ (Eurostat).

14. Ακρίβεια και αξιοπιστία

[Περιεχόμενα](#)

14.1 Συνολική ακρίβεια

Η συνολική ακρίβεια του δείκτη θεωρείται γενικά υψηλή. Δεν υπολογίζονται δειγματοληπτικά σφάλματα, επειδή, για την επιλογή του δείγματος των μονάδων τιμοληψίας (καταστήματα λιανικής πώλησης) δεν εφαρμόζεται η τυχαία δειγματοληψία, αλλά η κατευθυνόμενη, κατά τρόπο ώστε να επιλεγεται αντιπροσωπευτικό δείγμα για τους κλάδους των καταστημάτων.

Όσον αφορά στα μη δειγματοληπτικά σφάλματα, αυτά που εντοπίζονται συνήθως είναι σφάλματα μέτρησης. Η προσπάθεια, γενικά, επικεντρώνεται στην ανίχνευση και εξάλειψη όσο το δυνατόν περισσότερων σφαλμάτων, μέσω της αναθεώρησης των στοιχείων.

14.2 Δειγματοληπτικά σφάλματα

Δεν υπολογίζονται δειγματοληπτικά σφάλματα, εξαιτίας της τεχνικής της κατευθυνόμενης δειγματοληψίας που εφαρμόζεται.

14.3 Μη δειγματοληπτικά σφάλματα

Δεν υπάρχουν σφάλματα που σχετίζονται με ασυνεπή εφαρμογή ορισμών. Για κάθε προϊόν, που επιλέγεται να παρακολουθείται, καθορίζονται πλήρως και με μεγάλη ακρίβεια τα χαρακτηριστικά που το προσδιορίζουν (ποικιλία, βάρος, συσκευασία, άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά).

Παρατηρούνται κάποια σφάλματα μέτρησης, όπως σφάλματα στα συλλεγόμενα στοιχεία από τις ερευνώμενες επιχειρήσεις. Τα σφάλματα αυτά συνήθως εντοπίζονται εύκολα, μέσω ελέγχων και διασταυρώσεων στοιχείων που έχουν συλλεγεί από τις επιχειρήσεις σε προηγούμενες περιόδους και διορθώνονται κατάλληλα.

Εάν ορισμένα είδη ή παραλλαγές προϊόντων παύουν να είναι αντιπροσωπευτικά ή μεταβάλλουν τα χαρακτηριστικά,

με τα οποία προσδιορίζονται, τότε χρησιμοποιούνται νέα είδη ή παραλλαγές, οι οποίες αντικαθιστούν τις παλαιότερες.

15. Επικαιρότητα και χρονική ακρίβεια

[Περιεχόμενα](#)

15.1 Επικαιρότητα

Ο δείκτης δημοσιεύεται στις πρώτες 10 ημέρες μετά το τέλος του μήνα αναφοράς εκτός από το Δείκτη του Ιανουαρίου, του οποίου τα στοιχεία ανακοινώνονται περίπου στις 20 Φεβρουαρίου.

15.2 Χρονική ακρίβεια

Όλες οι δημοσιεύσεις του δείκτη γίνονται σύμφωνα με τον προγραμματισμό που περιλαμβάνεται στο ημερολόγιο ανακοινώσεων.

16. Συγκρισιμότητα

[Περιεχόμενα](#)

16.1 Γεωγραφική συγκρισιμότητα

Για την κατάρτιση του ΕνΔΤΚ εφαρμόζονται οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί και οι σχετικές μεθοδολογικές αρχές διεθνών οργανισμών, γεγονός που εξασφαλίζει καλή συγκρισιμότητα του δείκτη με τους άλλους εθνικούς δείκτες και τις ευρωπαϊκές στατιστικές, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις ειδικές συνθήκες που ισχύουν στην κάθε χώρα που υπαγορεύουν μικρές μεθοδολογικές αποκλίσεις.

16.2 Διαχρονική συγκρισιμότητα

Τα δεδομένα των χρονοσειρών του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή είναι πλήρως συγκρίσιμα στην πορεία του χρόνου.

17. Συνοχή

[Περιεχόμενα](#)

17.1 Διατομεακή συνοχή

Πραγματοποιούνται πάντοτε συγκρίσεις και έλεγχοι με βάση τον εθνικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ). Ο εθνικός ΔΤΚ και ο ΕνΔΤΚ έχουν πολλές ομοιότητες, αλλά και αρκετές διαφορές. Οι σημαντικότερες διαφορές μεταξύ τους είναι οι ακόλουθες:

- Το έτος αναφοράς του ΕνΔΤΚ είναι το 2005=100,0 και του εθνικού ΔΤΚ το 2009=100,0.
- Ο ΕνΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια της χώρας ανεξάρτητα από ποιους γίνονται (μόνιμοι και μη μόνιμοι κάτοικοι), ενώ ο εθνικός ΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες των ιδιωτικών νοικοκυριών μόνιμων κατοίκων στην οικονομική επικράτεια και στην αλλοδαπή.
- Οι συντελεστές στάθμισης των ειδών του ΕνΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων των Εθνικών Λογαριασμών και της ΕΟΠ ενώ του εθνικού ΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων της ΕΟΠ.

17.2 Εσωτερική συνοχή

Ο δείκτης έχει εσωτερική συνοχή. Οι δείκτες στα υψηλότερα επίπεδα προκύπτουν από δείκτες χαμηλότερων επιπέδων, σύμφωνα με σαφώς καθορισμένες διαδικασίες.

18. Κόστος και επιβάρυνση

[Περιεχόμενα](#)

Δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες.

19. Αναθεώρηση δεδομένων

[Περιεχόμενα](#)

19.1 Πολιτική αναθεώρησης

Ο δείκτης ακολουθεί την πολιτική αναθεωρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ:

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/General/ELSTAT_Revisions_Policy_22_5_2013_GR.pdf

Τα στοιχεία του ΕνΔΤΚ αναθεωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ.1921/2001. Δημοσιευμένα στοιχεία του ΕνΔΤΚ μπορούν να αναθεωρηθούν για ενδεχόμενα λάθη, για νέες ή βελτιωμένες πληροφορίες και για αλλαγές στο σύστημα των εναρμονισμένων κανόνων.

19.2 Πρακτική αναθεώρησης

Η αναθεώρηση του ΕνΔΤΚ διεξάγεται σε ετήσια βάση με τη μέθοδο της «αλυσωτής σύνδεσης» ώστε οι νέες σταθμίσεις να ενσωματώνονται ετήσια, και να εκτιμώνται, σύμφωνα με τα εκάστοτε τελευταία διαθέσιμα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών και της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών, η οποία διεξάγεται σε ετήσια βάση από το 2008. Έτσι κάθε έτος έχει ως βάση τον Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους.

Κατά την αναθεώρηση του Δείκτη λαμβάνονται υπόψη τα ισχύοντα στη διεθνή πρακτική, καθώς και η μεθοδολογία για την κατάρτιση των Εναρμονισμένων Δεικτών Τιμών Καταναλωτή από τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., όπως αυτή ορίζεται από τους σχετικούς Κανονισμούς του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Ο ΕνΔΤΚ προσαρμοσμένος, σε ετήσια βάση, στις πρόσφατες καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών της χώρας εξασφαλίζει την αντιπροσωπευτικότητα των αγαθών και υπηρεσιών που συνθέτουν το «καλάθι αγορών» του μέσου νοικοκυριού.

20. Στατιστική επεξεργασία

[Περιεχόμενα](#)

20.1 Τύπος των πρωτογενών δεδομένων

Επιλογή των ειδών και των ποικιλιών των ειδών

Η συλλογή λιανικών τιμών για όλες τις ποικιλίες των αγαθών και των υπηρεσιών που αγοράζονται από τα νοικοκυριά πρακτικά είναι αδύνατη. Έτσι, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη της επιλογής ενός δείγματος αγαθών και υπηρεσιών, αντιπροσωπευτικών του συνόλου των ειδών, από πλευράς μεταβολής τιμών.

Το ανωτέρω δείγμα αγαθών και υπηρεσιών επικαιροποιείται ετήσια από τον Δεκέμβριο 2013, χρησιμοποιώντας τα αποτελέσματα της τελευταίας διαθέσιμης Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών και άλλων ερευνών αγοράς. Η μεθοδολογία της αλυσωτής σύνδεσης επιτρέπει τη μεταβολή των ειδών του καλάθι της νοικοκυριάς, σε ετήσια βάση, με σκοπό να διασφαλίζεται η αντιπροσωπευτικότητα των ειδών που συμμετέχουν στον υπολογισμό των ομάδων και υποομάδων του ΕνΔΤΚ.

Από κάθε υποομάδα επιλέγεται ο αναγκαίος αριθμός ειδών, ώστε να διασφαλίζεται η αντιπροσωπευτικότητα του ατομικού δείκτη της υποομάδας. Συγκεκριμένα, όλα τα είδη κάθε υποομάδας υποδιαιρούνται σε μικρές κατηγορίες ομοιογενών ειδών και στη συνέχεια επιλέγονται από κάθε κατηγορία ένα ή περισσότερα είδη, των οποίων η μεταβολή των τιμών αντανακλά και τη μεταβολή των υπόλοιπων ομοιογενών ειδών της ίδιας κατηγορίας.

Κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας των ποικιλιών/παραλλαγών των ειδών, βάσει του οποίου γίνεται η επιλογή τους, είναι το μέγεθος των πωλήσεων από την πλευρά του όγκου τους παρά από την πλευρά της αξίας τους (most sold variety in terms of volume rather than in value).

Επίσης, κριτήριο επιλογής των ποικιλιών των ειδών αποτελεί και η δυνατότητα διαχρονικής παρακολούθησης (συλλογής τιμών) των μεταβολών των τιμών των εν λόγω ειδών, αλλά και το σχετικό προσιτό επίπεδο των τιμών τους, για το μέσο καταναλωτή.

Συνολικά, τα είδη αγαθών και υπηρεσιών του δείκτη ανέρχονται σε 800 που αναπτύσσονται στη συνέχεια σε πολύ μεγαλύτερο αριθμό ποικιλιών / παραλλαγών.

Ειδικός Προσδιορισμός

Για όλα τα είδη που επιλέχθηκαν για τιμοληψία, έχει καθοριστεί ο ειδικός προσδιορισμός, δηλαδή όλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν την ποιότητα, την εμπορική εμφάνιση και γενικά, την ταυτότητα των αγαθών (μάρκα, ποικιλία, βάρος, συσκευασία κλπ.), ώστε να αποφεύγονται μεταβολές τιμών που οφείλονται σε διαφορές του ειδικού προσδιορισμού. Ο ειδικός προσδιορισμός του κάθε είδους (ποικιλίας) δεν είναι ενιαίος για όλη τη Χώρα και μπορεί να είναι διαφορετικός όχι μόνο σε κάθε πόλη τιμοληψίας, αλλά ακόμα και στα διάφορα καταστήματα της ίδιας πόλης, γιατί καθορίζεται βάσει των οικονομικών συνθηκών και των καταναλωτικών συνηθειών σε κάθε περιοχή.

20.2 Συχνότητα συλλογής των δεδομένων

Η συλλογή των δεδομένων γίνεται κυρίως σε μηνιαία βάση. Για ορισμένα είδη η συλλογή γίνεται σε εβδομαδιαία βάση.

20.3 Μέθοδοι συλλογής των δεδομένων

Η διαδικασία και ο τρόπος συλλογής των στοιχείων τιμών των αγαθών και υπηρεσιών (τιμοληψία) αποτελεί βασικό παράγοντα για τη σωστή αποτύπωση της εξέλιξης των τιμών, μέσω του δείκτη.

Οι συλλεγόμενες τιμές είναι τιμές αγοραστή και αφορούν στο πραγματικά καταβαλλόμενο από τον καταναλωτή τίμημα (actually faced prices).

Η συχνότητα συλλογής των στοιχείων τιμών διαφέρει ανάλογα με τη φύση του αγαθού ή της υπηρεσίας. Στη μέγιστη πλειοψηφία των ειδών, οι τιμές συλλέγονται μια φορά το μήνα και τα είδη αυτά συνιστούν τα είδη μηνιαίας τιμοληψίας. Οι τιμές των φρέσκων προϊόντων (νωπά φρούτα και λαχανικά, νωπά ψάρια), επειδή επηρεάζονται από εξωγενείς παράγοντες (όπως είναι οι καιρικές συνθήκες), συλλέγονται συχνότερα, και συγκεκριμένα μια φορά την εβδομάδα, σταθερά την ίδια μέρα (Τρίτη ή Πέμπτη). Επίσης, οι τιμές των καυσίμων (πετρέλαιο θέρμανσης, βενζίνη), επειδή επηρεάζονται από τις διεθνείς τιμές, συλλέγονται και αυτές συχνότερα και συγκεκριμένα μια φορά την εβδομάδα, σταθερά την ίδια μέρα (Τρίτη ή Παρασκευή). Τα ανωτέρω είδη των φρέσκων προϊόντων και των καυσίμων συνιστούν τα είδη εβδομαδιαίας τιμοληψίας για τον ΕνΔΤΚ.

Για τα είδη εκείνα που οι τιμές τους καθορίζονται διοικητικά (ύδρευση, ηλεκτρικό ρεύμα, τέλη κυκλοφορίας, δόδια, εισιτήρια συγκοινωνιών, δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες), αλλά και για ορισμένα άλλα είδη (δίδακτρα, ασφάλιστρα), τα στοιχεία τιμών συλλέγονται μια φορά το χρόνο (είδη ετήσιας τιμοληψίας) και συγκεκριμένα αμέσως μετά την ανακοίνωση της έναρξης ισχύος των νέων τιμών ή τιμολογίων. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντός του έτους, υπάρχει νέα αναπροσαρμογή των τιμών/τιμολογίων, η τιμοληψία επαναλαμβάνεται.

Για τα είδη μηνιαίας τιμοληψίας, η συλλογή των τιμών, κατά κανόνα, γίνεται περί τα μέσα του μήνα. Για ορισμένα όμως είδη και ειδικότερα για τα είδη των supermarkets του κέντρου (Περιφέρειας Πρωτευούσης), οι τιμές συλλέγονται κατά κυκλικό τρόπο, ώστε να αναφέρονται σε ολόκληρο το μήνα (1^η ομάδα καταστημάτων την 1^η εβδομάδα, 2^η ομάδα καταστημάτων τη 2^η εβδομάδα, κ.ο.κ.).

Εκτός από τα ανωτέρω αναφερόμενα είδη, υπάρχουν ορισμένα που οι τιμές τους είναι οι ίδιες σε όλη τη χώρα. Για τα είδη αυτά η τιμοληψία διενεργείται από την κεντρική υπηρεσία της ΕΛΣΤΑΤ και διακρίνονται στις ακόλουθες δύο κατηγορίες:

- α) είδη, των οποίων οι τιμές είναι κοινές για όλη τη χώρα και διαμορφώνονται μέσω της αγοράς (τσιγάρα, αυτοκίνητα, εφημερίδες και περιοδικά, ασφάλιστρα, τραπεζικές υπηρεσίες, κ.ά) και η τιμοληψία τους, ανάλογα, είναι μηνιαία ή ετήσια,
- β) είδη, των οποίων οι τιμές είναι κοινές για όλη τη Χώρα και καθορίζονται από το κράτος (ηλεκτρικό ρεύμα, τέλη κυκλοφορίας, δόδια, φάρμακα, δημόσιες ταχυδρομικές υπηρεσίες) και η τιμοληψία τους είναι ετήσια.

Επισημαίνεται ότι η συλλογή των στοιχείων τιμών για όλα σχεδόν τα είδη του ΕνΔΤΚ διενεργείται με επίσκεψη έμπειρων υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ στις πηγές τιμοληψίας, εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος του μήνα (είδη μηνιαίας τιμοληψίας) ή την ορισμένη ημέρα της εβδομάδος (είδη εβδομαδιαίας τιμοληψίας), οι οποίοι καταγράφουν τις τιμές σε ειδικά σχεδιασμένα έντυπα τιμοληψίας. Εκτός των επισκέψεων αυτών, τα στοιχεία τιμών συλλέγονται με fax ή με e-mail, μέσω της συμπλήρωσης από τις ερευνώμενες πηγές τιμοληψίας ειδικά σχεδιασμένων ερωτηματολογίων (δίδακτρα ιδιωτικών σχολείων, ασφάλιστρα αυτοκινήτων και δικύκλων, κ.α.). Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια, αρκετά στοιχεία τιμών συλλέγονται μέσω του διαδικτύου (τιμές φυσικού αερίου, τιμές διοδίων

αυτοκινήτων και δικύκλων, τιμές κινητής τηλεφωνίας, τιμές εισιτηρίων πλοίων και αεροπλάνων, κ.α.).

Τα συλλεγόμενα στοιχεία τιμών υφίστανται σειρά ελέγχων ορθότητας, τόσο κατά τη στιγμή της συλλογής όσο και κατά την επεξεργασία τους.

Το πλήθος των συλλεγόμενων στοιχείων τιμών, για όλα τα είδη του δείκτη ανά μήνα, ανέρχεται σε 49.460 τιμές και η κατανομή τους, στις 12 βασικές ομάδες ειδών, δίδεται στον παρακάτω πίνακα:

Βασικές ομάδες ειδών	Αριθμός τιμών ανά μήνα
1. Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά	16.802
2. Αλκοολούχα ποτά και καπνός	860
3. Ένδυση – υπόδηση	5.835
4. Στέγαση	2.374
5. Διάρκη αγαθά – Είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες	7.254
6. Υγεία	2.152
7. Μεταφορές	2.033
8. Επικοινωνίες	301
9. Αναψυχή – Πολιτιστικές δραστηριότητες	4.664
10. Εκπαίδευση	257
11. Ξενοδοχεία – Καφέ - Εστιατόρια	2.669
12. Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	4.241
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	49.460

Πηγές Τιμοληψίας

Οι πηγές τιμοληψίας είναι καταστήματα λιανικής πώλησης και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, που διαθέτουν συγκεκριμένα είδη και παραλλαγές αυτών, τα οποία καταναλώνονται συνήθως από το μεγαλύτερο μέρος των νοικοκυριών της περιοχής.

Οι πηγές τιμοληψίας επιλέγονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι αντιπροσωπευτικές των κλάδων των καταστημάτων που γίνονται οι αγορές των νοικοκυριών της Χώρας, στις 27 επιλεγείσες, για τιμοληψία, πόλεις.

Τα κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας των πηγών τιμοληψίας, βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή τους, είναι ο όγκος των διενεργούμενων πωλήσεων, η γεωγραφική τους εγκατάσταση, καθώς και η δυνατότητα διάθεσης, σε συνεχή βάση, των ειδών για τα οποία συλλέγονται τιμές. Στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα, της Περιφέρειας Πρωτεύουσας και της Θεσσαλονίκης, προβλέπεται χωρισμός των πόλεων αυτών σε ζώνες, ανάλογα με το επίπεδο εισοδήματος των κατοίκων και η επιλογή των ερευνώμενων καταστημάτων γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αντιπροσωπεύονται όλοι οι καταναλωτές των διαφόρων επιπέδων εισοδήματος.

Στο δείγμα των πηγών τιμοληψίας δεν περιλαμβάνονται πολλά καταστήματα, κυρίως, μικρού μεγέθους που διαθέτουν προϊόντα χαμηλής ποιότητας, καθώς και ορισμένα καταστήματα πολυτελείας που διαθέτουν προϊόντα σε εξαιρετικά υψηλές τιμές. Επίσης, δεν συλλέγονται τιμές για αγαθά που διατίθενται στους δρόμους (π.χ. σε καρτσάκια). Αντίθετα, περιλαμβάνονται στην τιμοληψία οι υπαίθριες (λαϊκές) αγορές, αλλά μόνο για τα φρέσκα φρούτα και λαχανικά.

Η μεθοδολογία της αλυσωτής σύνδεσης επιτρέπει την ετήσια ανανέωση των πηγών τιμοληψίας και του πλήθους τους, με σκοπό τη διατήρηση της αντιπροσωπευτικότητας τους στον υπολογισμό του ΕνΔΤΚ. Σε κάθε επικαιροποίηση των πηγών του δείκτη, από το υπάρχον δείγμα πηγών τιμοληψίας, διατηρούνται εκείνες που εξακολουθούν να είναι αντιπροσωπευτικές, ενώ αντικαθίστανται όσες δεν πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις επιλογής τους. Εκτός από την αντικατάσταση των μη αντιπροσωπευτικών πηγών τιμοληψίας του υφιστάμενου δείγματος, στον δείκτη γίνεται επέκταση του δείγματος του, προκειμένου να αντιμετωπισθεί η τιμοληψία νέων ειδών.

Το μέγεθος δείγματος των πηγών τιμοληψίας, κατά πόλη, εξαρτάται από το μέγεθος αγοράς (πληθυσμός) της κάθε περιοχής.

Οι πηγές τιμοληψίας, αναλόγως των ειδών, διακρίνονται σε πολυκαταστήματα, ειδικά καταστήματα, supermarkets,

υπαίθριες αγορές και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών. Για ορισμένα είδη, των οποίων οι τιμές συλλέγονται από την κεντρική υπηρεσία (ηλεκτρικό ρεύμα, εισιτήρια συγκοινωνιών, κλπ.), τα απαραίτητα στοιχεία συγκεντρώνονται από τις αντίστοιχες επιχειρήσεις ή οργανισμούς και λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες.

20.4 Επικύρωση δεδομένων

Τα δεδομένα επικυρώνονται μέσω λογικών ελέγχων. Η επεξεργασία των δεδομένων περιλαμβάνει τη μελέτη τους προκειμένου να εντοπιστούν και τελικά να διορθωθούν πιθανά λάθη. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε αυτά που έχουν τη μεγαλύτερη επίπτωση στα αποτελέσματα. Αφού εντοπιστούν τα λάθη, γίνεται περαιτέρω διερεύνηση σε συνεργασία με την πηγή τιμοληψίας, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι πράγματι πρόκειται για λάθος ή αν πρόκειται για κάποια ασυνήθιστη τιμή. Παράλληλα, γίνονται έλεγχοι για πληρότητα, ότι τα δεδομένα βρίσκονται μέσα σε συγκεκριμένο εύρος τιμών και ότι οι σχετικές μεταβλητές είναι λογικά συνεπείς. Η επεξεργασία και η επικύρωση των δεδομένων γίνεται είτε ταυτόχρονα είτε μετά από την εισαγωγή τους.

Τα δεδομένα συγκρίνονται με δεδομένα προηγούμενων μηνών και με δεδομένα των αντίστοιχων μηνών προηγούμενων ετών και αν εντοπιστούν μεγάλες αποκλίσεις, γίνεται περαιτέρω διερεύνηση.

20.5 Κατάρτιση δεδομένων

Συντελεστές στάθμισης των ειδών

Στις δαπάνες για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης των ειδών που υπεισέρχονται στον υπολογισμό του ΕνΔΤΚ συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες των ιδιωτικών νοικοκυριών, οι δαπάνες των ξένων επισκεπτών και οι δαπάνες των ατόμων που διαμένουν σε ιδρύματα, ενώ εξαιρούνται οι δαπάνες των μόνιμων κατοίκων, όταν βρίσκονται στο εξωτερικό. Οι συντελεστές στάθμισης των ειδών ενημερώνονται κάθε Ιανουάριο με τις τιμές του προηγούμενου Δεκεμβρίου. Οι πηγές προέλευσης των στοιχείων δαπανών για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης των ειδών του ΕνΔΤΚ είναι οι Εθνικοί Λογαριασμοί και η Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ).

Η ανανέωση των συντελεστών στάθμισης, η οποία είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση της αξιοπιστίας τους, καθορίζεται από τον Κανονισμό υπ' αριθ. 1114/2010 της Επιτροπής των ΕΚ, σχετικά με τα ελάχιστα πρότυπα για την ποιότητα των συντελεστών στάθμισης των ΕνΔΤΚ.

Οι συντελεστές στάθμισης των ειδών του ΕνΔΤΚ - σε ποσοστά επί τοις χιλίοις (%ο) - όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί, από τον Ιανουάριο του 2015, για τις 12 βασικές ομάδες ειδών (2ψήφια ανάλυση της COICOP/HICP) εμφανίζονται στον κατωτέρω πίνακα:

Βασικές ομάδες ειδών ταξινόμησης COICOP/HICP	Συντελεστές στάθμισης 2015
1. Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά	211.88
2. Αλκοολούχα ποτά και καπνός	53.69
3. Ένδυση – Υπόδηση	43.07
4. Στέγαση	111.33
5. Διαρκή αγαθά – Είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες	43.44
6. Υγεία	53.73
7. Μεταφορές	134.99
8. Επικοινωνίες	44.67
9. Αναψυχή – Πολιτιστικές δραστηριότητες	46.02
10. Εκπαίδευση	26.25
11. Ξενοδοχεία – Καφέ – Εστιατόρια	156.06
12. Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	74.87
Γενικός Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	1000,00

Πληθυσμιακοί συντελεστές στάθμισης

Για τον υπολογισμό των πληθυσμιακών συντελεστών στάθμισης ελήφθησαν υπόψη τα νέα πληθυσμιακά δεδομένα όπως έχουν προκύψει από την απογραφή πληθυσμού του 2011 καθώς και τα αποτελέσματα της έρευνας

οικογενειακών προϋπολογισμών (ΕΟΠ) των ετών 2012 και 2013.

Βάσει των αποτελεσμάτων της ΕΟΠ, δηλαδή τις μέσες μηνιαίες δαπάνες ανά κατηγορία δαπάνης και ανά νοικοκυριό σε κάθε μια από τις 13 περιφέρειες της χώρας και του αριθμού των νοικοκυριών ανά περιφέρεια, όπως αυτός προσδιορίζεται κατά μέσο όρο από τις ΕΟΠ 2012 και 2013, έγινε ο υπολογισμός της ετήσιας δαπάνης για το σύνολο των νοικοκυριών ανά περιφέρεια σε ετήσια βάση με την αναγωγή των αποτελεσμάτων της ΕΟΠ ανά περιφέρεια.

Στη συνέχεια το πλήθος των νοικοκυριών κάθε περιφέρειας επιμερίστηκε στις πόλεις τιμοληψίας με βάση το πλήθος των νοικοκυριών κάθε πόλης. Η ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της περιφέρειας στις πόλεις τιμοληψίας, εφαρμόστηκε στη δαπάνη που είχε υπολογιστεί για κάθε μια κατηγορία δαπάνης COICOP12 σε περιφερειακό επίπεδο βάσει των αποτελεσμάτων της ΕΟΠ. Ο συντελεστής στάθμισης κάθε πόλης, ανά κατηγορία δαπάνης, υπολογίζεται ως η δαπάνη στην κάθε πόλη προς τη συνολική δαπάνη για την κατηγορία αυτή στη χώρα.

Με τους πληθυσμιακούς συντελεστές στάθμισης σταθμίζονται, κατά κανόνα, οι ατομικοί δείκτες των ειδών της κάθε πόλης τιμοληψίας, προκειμένου να υπολογισθούν οι εν λόγω ατομικοί δείκτες στο σύνολο Χώρας.

Επισημαίνεται ότι για την πληθυσμιακή στάθμιση ορισμένων ειδών του δείκτη (π.χ. αστικές συγκοινωνίες), για τα οποία υπάρχουν ακριβή στοιχεία της αξίας κατανάλωσης κατά περιοχή, χρησιμοποιούνται τα στοιχεία αυτά, αντί των αναφερόμενων πληθυσμιακών συντελεστών στάθμισης, κατά τον υπολογισμό των ατομικών δεικτών των εν λόγω ειδών στο Σύνολο Χώρας.

Ελλείπουσες τιμές

Η αντιμετώπιση των ελλειπουσών τιμών (missing prices) διαφέρει ανάλογα με την κατηγορία των τιμοληπτούμενων ειδών. Στην περίπτωση των εποχικών ειδών (νωπά λαχανικά και φρούτα, είδη ένδυσης και υπόδησης), ακολουθείται η προβλεπόμενη μέθοδος αντιμετώπισης της εποχικότητας των εν λόγω ειδών.

Για τα λοιπά είδη, η αντιμετώπιση των ελλειπουσών τιμών εξαρτάται από τη χρονική διάρκεια απουσίας του τιμοληπτούμενου είδους από την πηγή τιμοληψίας. Για χρονικό διάστημα απουσίας μέχρι 2 μήνες, γίνεται επανάληψη της τελευταίας παρατηρούμενης κανονικής τιμής. Για χρονικό διάστημα απουσίας μεγαλύτερο των 2 μηνών, γίνεται αντικατάσταση του είδους, όπως περιγράφεται παρακάτω, για την «υποκατάσταση ειδών».

Υποκατάσταση ειδών

Στην περίπτωση κατά την οποία ένα ειδικά προσδιορισμένο είδος (παραλλαγή) δεν προσφέρεται στην αγορά ή έπαψε να είναι σημαντικό, από πλευράς κατανάλωσης, λόγω εμφάνισης νέων ποικιλιών, τότε γίνεται υποκατάσταση αυτού με άλλο αγαθό που κατέλαβε τη θέση του στην αγορά.

Η υποκατάσταση αυτή γίνεται με κριτήριο επιλογής την περισσότερο πωλούμενη ποικιλία (από την πλευρά του όγκου παρά από την πλευρά της αξίας) για το συγκεκριμένο είδος, εντός της ερευνώμενης πηγής τιμοληψίας (most sold variety in terms of volume rather than in value).

Εάν το υποκατάστατο αγαθό, γ , είναι συγκρίσιμο με το αγαθό που αντικαθίσταται χ , τότε καταβάλλεται προσπάθεια να υπολογισθεί κατά πόσο η διαφορά τιμής οφείλεται στη διαφορά ποιότητας, βάρους, συσκευασίας κλπ. και να γίνει η σχετική διόρθωση της τιμής, ώστε το νέο αγαθό να είναι στο ποιοτικό επίπεδο εκείνου που αντικατέστησε. Εάν, όμως, το υποκατάστατο αγαθό δεν είναι συγκρίσιμο με εκείνο που αντικαθίσταται, τότε γίνεται σύνδεση τιμών του υποκατάστατου αγαθού και αυτού που αντικαθίσταται, κατά την οποία υπολογίζεται θεωρητική τιμή βάσης για το υποκατάστατο αγαθό.

Συγκεκριμένα, για το υποκατάστατο αγαθό γ συγκεντρώνονται οι τιμές του τρέχοντος μηνός t και του προηγούμενου μηνός, $t - 1$, και υπολογίζεται θεωρητική τιμή βάσης, p_y^0 , ως εξής :

$$p_y^0 = \frac{p_y^{t-1}}{R_x^{t-1}} \cdot 100$$

όπου :

p_y^{t-1} = η τιμή του υποκατάστατου αγαθού γ , κατά τον προηγούμενο μήνα, και

R_x^{t-1} = ο ατομικός δείκτης του αγαθού x, που αντικαθίσταται, κατά τον προηγούμενο μήνα.

Επίσης, όταν ένα τιμοληπτόμενο συσκευασμένο αγαθό διατίθεται σε ποσότητα μεγαλύτερη ή μικρότερη της συνήθους, με την ίδια τιμή, τότε γίνεται διόρθωση της τιμής, ανάλογα με την προσφερόμενη ποσότητα (ποσοτική διόρθωση).

Υπολογισμός του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή

Ο υπολογισμός του δείκτη γίνεται με χρήση παραλλαγής του τύπου του Laspeyres, έχοντας ως βάση τον Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους.

Εφαρμογή του τύπου σε επίπεδο 5-ψηφίου της COICOP

Συγκεκριμένα, αν ο h-οστός 5ψήφιος απαρτίζεται από q τιμοληπτόμενα είδη, τότε ο δείκτης του, το μήνα t του έτους T, $R_h^{t,T}$, προκύπτει από την ακόλουθη σχέση:

$$R_h^{t,T} = R_h^{12,T-1} \left[\frac{\sum_{i=1}^q w_i^T R_i^{t,T} / R_i^{12,T-1}}{\sum_{i=1}^q w_i^T} \right],$$

όπου:

$R_h^{12,T-1}$ = ο δείκτης του h-οστού πενταψηφίου, το Δεκέμβριο του έτους T-1,

w_i^T = ο συντελεστής στάθμισης του τιμοληπτούμενου είδους i, το έτος T,

$R_i^{t,T}$ = ο δείκτης του τιμοληπτούμενου είδους i, το μήνα t του έτους T,

$R_i^{12,T-1}$ = ο δείκτης του τιμοληπτούμενου είδους i, το Δεκέμβριο του έτους T-1.

Ανάλογη μεθοδολογία ακολουθείται για τον υπολογισμό των δεικτών σε επίπεδο ανώτερο του 5ψηφίου της COICOP5, καθώς και του γενικού.

Ο υπολογισμός των ατομικών δεικτών R_i^t , γίνεται ως ακολούθως:

- Καταρχήν υπολογίζεται ο ατομικός (τοπικός) δείκτης τιμών κάθε πόλης, z (όπου $z = 1, 2, \dots, m$), από όλες τις πηγές τιμοληψίας της, j (όπου $j = 1, 2, \dots, n$), για ένα συγκεκριμένο είδος i (όπου $i = 1, 2, \dots, k$), σύμφωνα με το γεωμετρικό μέσο των τιμών όλων των πηγών τιμοληψίας της πόλης αυτής, για το δεδομένο είδος.

Δηλαδή:

$$R_{iz}^t = \frac{\left(\prod_{j=1}^n p_{izj}^t \right)^{1/n}}{\left(\prod_{j=1}^n p_{izj}^0 \right)^{1/n}},$$

όπου :

R_{iz}^t = ο ατομικός δείκτης της πόλης z, για το είδος i, κατά το μήνα t.

p_{izj}^0 = η τιμή του είδους i στην πηγή τιμοληψίας j της πόλης z, κατά την περίοδο βάσης 0.

p_{izj}^t = η τιμή του είδους i στην πηγή τιμοληψίας j της πόλης z, κατά το μήνα t.

- Στη συνέχεια, υπολογίζεται ο ατομικός δείκτης τιμών συνόλου Χώρας R_i^t , για το είδος i, ως σταθμικός μέσος των

ατομικών δεικτών των πόλεων, για το ίδιο είδος.

Δηλαδή:

$$R_i^t = \sum_{z=1}^m R_{iz}^t G_z,$$

όπου G_z είναι ο συντελεστής στάθμισης (πληθυσμιακός) της πόλης z .

Αντιμετώπιση της εποχικότητας των ειδών

α. Νωπά λαχανικά και φρούτα

Για την αντιμετώπιση της εποχικότητας των νωπών φρούτων και λαχανικών, εφαρμόζεται η μέθοδος “class-confined seasonal weights method”, η οποία είναι συνεπής με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ). 330/2009 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αντιμετώπιση των εποχικών προϊόντων στους εναρμονισμένους δείκτες τιμών καταναλωτή .

Σύμφωνα με τη μέθοδο, όταν κάποια από τα νωπά φρούτα και λαχανικά είναι εκτός εποχής τότε τα είδη αυτά παραμένουν εκτός του «καλαθιού» (και συνεπώς δεν τιμοληπτούνται), με μηδενικούς συντελεστές στάθμισης. Τα εντός εποχής νωπά φρούτα και λαχανικά που είναι εντός του «καλαθιού», τιμοληπτούνται κανονικά, έχοντας ως συντελεστές στάθμισης αυτούς που προκύπτουν από τις αντίστοιχες δαπάνες των εν λόγω ειδών όπως αυτές έχουν προκύψει από τα αποτελέσματα της πιο πρόσφατης Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών.

β. Είδη ένδυσης και υπόδησης

Για την αντιμετώπιση της εποχικότητας των ειδών ένδυσης και υπόδησης, εφαρμόζεται η μέθοδος “class-confined seasonal weights method”, η οποία είναι συνεπής με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ). 330/2009 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αντιμετώπιση των εποχικών προϊόντων στους εναρμονισμένους δείκτες τιμών καταναλωτή.

Σύμφωνα με τη μέθοδο, όταν κάποια από τα είδη ένδυσης και υπόδησης είναι εκτός εποχής τότε τα είδη αυτά παραμένουν εκτός του «καλαθιού» (και συνεπώς δεν τιμοληπτούνται), με μηδενικούς συντελεστές στάθμισης. Τα εντός εποχής είδη ένδυσης και υπόδησης που είναι εντός του «καλαθιού», τιμοληπτούνται κανονικά, έχοντας ως συντελεστές στάθμισης αυτούς που προκύπτουν από τις αντίστοιχες δαπάνες των εν λόγω ειδών κατά τους συγκεκριμένους μήνες που προσφέρονται στην αγορά.

Τα είδη ένδυσης και υπόδησης του ΕνΔΤΚ, ανάλογα με την περίοδο που αυτά προσφέρονται ακριβώς τα ίδια στην αγορά, διακρίνονται στις ακόλουθες τρεις (3) ομάδες:

- α.- είδη ένδυσης και υπόδησης, προσφερόμενα μόνο το χειμώνα (χειμερινά είδη)
- β.- είδη ένδυσης και υπόδησης, προσφερόμενα μόνο το καλοκαίρι (θερινά είδη)
- γ.- είδη ένδυσης και υπόδησης, προσφερόμενα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (είδη όλων των εποχών).

Τα είδη των ομάδων (α) και (β) αντιμετωπίζονται ως εποχικά είδη. Η περίοδος συλλογής των τιμών των ανωτέρω εποχικών ειδών είναι η παρακάτω:

- χειμερινά είδη : από Οκτώβριο μέχρι Απρίλιο
- θερινά είδη : από Μάιο μέχρι Σεπτέμβριο

Αντιμετώπιση των προσφορών και εκπτώσεων

Οι τιμές αγοραστές που χρησιμοποιούνται στο ΕνΔΤΚ λαμβάνουν υπόψη τις μειώσεις των τιμών των ατομικών αγαθών και υπηρεσιών, εάν οι μειώσεις αυτές:

- α) είναι διαθέσιμες σε όλους τους δυνητικούς αγοραστές, χωρίς διακρίσεις,
- β) είναι γνωστές στον αγοραστή, τη στιγμή κατά την οποία συνάπτει συμφωνία με τον πωλητή για την αγορά συγκεκριμένου προϊόντος,
- γ) μπορούν να γίνουν τη στιγμή της αγοράς του συγκεκριμένου προϊόντος.

Κατά συνέπεια, οι μειωμένες τιμές, λόγω ειδικών προσφορών ή ειδικών εκπτώσεων, που απευθύνονται σε ορισμένες μόνο κατηγορίες καταναλωτών (όπως συνταξιούχοι, μέλη συνεταιρισμών, μέλη καταναλωτικών ή εμπορικών ενώσεων, κ.α.), δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ΕνΔΤΚ. Επίσης, ειδικές προσφορές που γίνονται με τη διάθεση κάποιου πρόσθετου διαφορετικού προϊόντος, ως δώρου, καθώς και ειδικές προσφορές που γίνονται κοντά στην ημερομηνία λήξης της επιτρεπόμενης διάθεσης ενός προϊόντος, ή εξαιτίας κάποιου μειονεκτήματος ενός προϊόντος (π.χ. από κάποια καταστροφή), δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ΕνΔΤΚ.

Επιπλέον, δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ΕνΔΤΚ ειδικές προσφορές που γίνονται σε ορισμένα καταστήματα, μέσω διαφόρων καρτών/κουπονιών που προμηθεύονται οι καταναλωτές, επειδή οι προσφορές αυτές θεωρούνται μεροληπτικές.

Αντίθετα, οι μειωμένες τιμές των γενικών προσφορών και εκπτώσεων λαμβάνονται υπόψη κατά την τιμοληψία. Οι γενικές εκπτώσεις στην Ελλάδα είναι θεσμοθετημένες, διακρίνονται σε χειμερινές και θερινές, με τις ακόλουθες (συνήθως) περιόδους ισχύος τους:

- χειμερινό δεκαήμερο εκπτώσεων: πρώτο 10μερο Νοεμβρίου
- χειμερινές εκπτώσεις: μέσα Ιανουαρίου-τέλος Φεβρουαρίου
- θερινό δεκαήμερο εκπτώσεων : πρώτο 10μερο Μαΐου
- θερινές εκπτώσεις : μέσα Ιουλίου-τέλος Αυγούστου

Μετά τη λήξη των εκπτώσεων, οι τιμές επανέρχονται στα ίδια, τα προ των εκπτώσεων, επίπεδα, με συνέπεια να μην υπάρχει επίπτωση στο Δείκτη, σε 12μηνιαίο περίοδο, εξαιτίας των εκπτώσεων.

Αντιμετώπιση των τιμολογίων επιχειρήσεων κοινής ωφελείας

Η αντιμετώπιση των αναπροσαρμογών των τιμολογίων των επιχειρήσεων κοινής ωφελείας (ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ κ.ά.) γίνεται με υπολογισμό των μέσων σταθμισμένων μεταβολών των αντίστοιχων, κατά περίπτωση, τιμολογίων, όπως αυτές προκύπτουν για το σύνολο των νοικοκυριών της Χώρας, και βάσει των αναγκαίων δεδομένων, χορηγούμενων από τις ανωτέρω επιχειρήσεις, στο πλαίσιο της εφαρμογής του υπ' αριθ. 2646/98 Κανονισμού (ΕΚ) της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης «όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για την αντιμετώπιση των τιμολογίων στον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή».

Για τις εταιρείες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ο υπολογισμός του υποδείκτη των παρεχόμενων υπηρεσιών ανά εταιρεία (πάροχο) γίνεται με βάση τις μέσες σταθμισμένες μεταβολές των τιμών των υπηρεσιών αυτών (ανά εταιρεία). Οι χρησιμοποιούμενοι συντελεστές στάθμισης είναι τα επιμέρους έσοδα της εταιρείας από την παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών προς τους οικιακούς καταναλωτές, στο έτος βάσης (2009). Για τον υπολογισμό των υποδεικτών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, οι αναφερόμενοι υποδείκτες ανά εταιρεία σταθμίζονται με βάση τα συνολικά έσοδα των εν λόγω εταιρειών σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, αντίστοιχα, από την παροχή των τηλεφωνικών υπηρεσιών, προς τους οικιακούς καταναλωτές στο έτος βάσης.

20.6 Προσαρμογές

Οι μέθοδοι προσαρμογής που ακολουθούνται είναι, κυρίως, τρεις: α) η μέθοδος επικάλυψης (overlap) η οποία χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις κοινής περιόδου τιμοληψίας για το παλιό (προς αντικατάσταση) προϊόν και το νέο προϊόν, β) η μέθοδος της γεφυρωμένης επικάλυψης / bridged overlap (σύνδεση με αύξηση ή μείωση στο δείκτη) και γ) η μέθοδος ποσοτικής προσαρμογής / quantity adjustment (όταν η ποσότητα ενός προϊόντος μεταβάλλεται, αλλά η τιμή του παραμένει σταθερή).

Έτσι, όταν ένα τιμοληπτόμενο συσκευασμένο αγαθό διατίθεται στην αγορά σε ποσότητα μεγαλύτερη ή μικρότερη της συνήθους, με την ίδια τιμή, τότε γίνεται διόρθωση της τιμής, ανάλογα με την προσφερόμενη ποσότητα (ποσοτική διόρθωση).

21. Σχόλια

Περιεχόμενα

Κανένα